

Arkivsaksnr.:
2023/5599

Dokumentdato:
05.06.2023

Styre:
Fakultetsstyret ved Det psykologiske fakultet

Styresak:

Møtedato:
15.06.2023

Tildeling av forskningstermin 2024/2025

Bakgrunn

Tidligere har fakultetsstyret innvilget forskningstermin etter forslag fra instituttleder og innstilling fra FFU. Med bakgrunn i et ønske om å forenkle søknadsprosessen og at UiBs retningslinjer gir fakultetet adgang til å delegerer tildeling av forskningstermin til instituttene, vedtok fakultetsstyret i møte 05.02.20 at søknader om forskningstermin heretter skal avgjøres på instituttnivå (j.nr. 20/1061). Fakultetet fastholdt praksis om ikke å tildele vikarmidler til instituttene under forskningstermin.

Fakultetsstyret fattet følgende vedtak:

- Fakultetsstyret vedtar å delegerer tildeling av forskningstermin til instituttene.
- Fakultetsstyret vedtar at søknader om forskningstermin fra instituttledere og dekanat vurderes på ledernivået over, i samråd med instituttene.
- Fakultetsstyret vedtar vedlagte forslag til utfyllende retningslinjer for tildeling av forskningstermin.

Videre ble det bedt om at det oversendes en oversikt over hvem som har fått innvilget forskningstermin og for hvilken periode, innen 15. juni hvert år. Denne oversikten skal legges frem for fakultetsstyret til orientering.

Ved årets søknadsfrist har fakultetet har mottatt henvendelser fra to ledere om uttak av forskningstermin etter avsluttet periode som instituttledere – begge søker om 2 år:

- Torbjørn Torsheim, ISP (tidsperiode: 01.08.24 – 31.07.26)
- Lin Sørensen, IBMP (tidsperiode: 01.08.24 – 31.07.26)

Retningslinjer

[Retningslinjer for tildeling av forskningstermin og særlig tidsordning for FoU-tiltak](#) ble vedtatt i universitetsstyret i 2016. Her skisseres følgende:

2.2 Opptjening av forskningstermin

Opptjeningstid for 1 års forskningstermin er 6 års samlet tjeneste som professor eller førsteamanuensis i minst 50 % stilling, eller et 1/2 år etter 3 års tjeneste. Når særlige hensyn tilsier det kan det søkes om og innvilges kortere forskningstermin, med tilsvarende avkortning i opptjeningstiden. Etter avviklet forskningstermin starter ny opptjeningsperiode.

Søknadsberettigede med verv/ansettelse som rektor, prorektor, viserektor, dekan, prodekan, visedekan og instituttleder opptjener ett års forskningstermin ved fullført periode. Det kan gis to års forskningstermin for flere sammenhengende perioder i slike funksjoner.

Søknader om forskningstermin

Når det gjelder henvendelsen fra instituttleder ved IBMP, så viser den at hun skriftlig har fått tilsagn om 2 års forskningstermin etter avtale. Dette er en avtale inngått mellom fakultetsledelsen og henne ved oppstart av instituttlederperioden og det er derfor vanskelig for dagens fakultetsledelse å fravike denne avtalen. Hun innstilles derfor til å få innvilget forskningstermin i 2 år. Avtalen er ikke vedlagt, men dette er det mest relevante utdraget i denne sammenhengen:

Hun får 1,5 år forskningsfri etter endt 4-årig periode i tillegg til sin opptjente forskningsfri. Etter endt 4-årig periode vil Sørensen ha tjent opp 6 måneders forskningsfri. Hun vil derfor ha 2 år med forskningsfri etter endt 4-årig periode, og vil starte umiddelbart i denne 2-årsperioden med forskningsfri.

Når det gjelder søknaden fra instituttleder ved ISP, så kan det synes vanskelig å forskjellsbehandle denne søknaden i og med at instituttlederopp-gaven ved dette instituttet er tilsvarende krevende som for IBMP. I tillegg bør det gjelde like vilkår for tildeling av forskningstermin for alle instituttledere.

Siden retningslinjene for tildeling av forskningstermin åpner for en diskusjon om opptjeningstid og hvilke muligheter som finnes til å tildele mer enn ett års termin, så har vi gjort en henvendelse til andre fakulteter ved UiB for å sjekke gjeldende praksis. Så langt har vi innhentet kunnskap fra tre fakulteter, og alle tildeler ett års forskningstermin for én periode som instituttleder.

Siden Det psykologiske fakultet er et fakultet med mange små enheter og svært mange i ulike lederposisjoner, så vil tildeling av utvidet forskningstermin til ledere kunne gjelde mange ansatte og det vil potensielt være sårbart for små fagmiljø. I tillegg vil det i et økonomisk perspektiv være svært dyrt for fakultetet og i den nåværende økonomiske situasjon by på utfordringer. Vi vil derfor komme tilbake med en gjennomgang av praksis for tildeling av forskningstermin på et senere tidspunkt.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tildeler fakultetsstyret forskningstermin i 24 mnd til instituttleder ved ISP og instituttleder ved IBMP, begge med virkning fra august 2024.

Norman Anderssen
dekan

Ove Chr. Borge
fakultetsdirektør

08.06.2023 /ANAA

Vedlegg:

- Søknad fra instituttleder ved ISP
- Lenke til retningslinjer ved UiB og fakultet: [Forskningstermin | Det psykologiske fakultet | UiB](#)

SØKNAD OM FORSKNINGSTERMIN

SØKER:

Navn:	Torbjørn Torsheim
Stilling:	Instituttleder
Forskningsgruppe:	Avhengighetsgruppen/assosiert medlem Psykisk Folkehelse/Sipa
Institutt:	Institutt for samfunnspsykologi
Tilsatt i fast vitenskapelig stilling (dato/år):	2006

TIDSRUM:

Søknad gjelder for:	48 måneder	Fra (dato) 1.8.24	Til (dato) 31.7.26
Opptjeningstid (antall mnd)	78 (innvilget for H20 og V21) + 96 (dobbel opptjening 4 år som instituttleder)		
Sist avviklet forskningstermin:	2013		
Levert rapport etter sist forskningstermin:	Ja x	Nei ☐	
Søker skal legge ved en kortfattet beskrivelse av hvordan undervisning- og veiledningsforpliktelser skal ivaretas under forskningsterminen.			

PLAN FOR FORSKNINGEN:

Under forskningsterminen vil søkeren oppholde seg:	
☒	Ved Universitetet i Bergen
☐	Ved annet lærested. Spesifiser
☒	Andre steder. Spesifiser
Eventuell invitasjon/tilsagn fra utenlandsk lærested må vedlegges.	
Søker skal legge ved en kortfattet redegjørelse for hvordan forskningsterminen planlegges anvendt. Det vil bli lagt vekt på faglig innhold, betydning for eget fagmiljø m.m).	

ANBEFALING FRA UNDERVISNINGSGRUPPEN

☐	Søknaden anbefales	☐	Søknaden anbefales ikke
Det er viktig at undervisningen ved instituttet ikke blir skadelidende i forbindelse med forskningsterminer.			
Dato	Leder for undervisningsutvalgets underskrift		

AVSLUTNINGSRAPPORT:

Det skal sendes en avslutningsrapport til instituttet innen to måneder etter forskningsterminen er avsluttet. Manglende rapport fra tidligere opphold vil telle negativt i forbindelse med behandling av søknad om ny forskningstermin. Benytt eget skjema som du finner på fakultetets nettsider for Forskningstermin.

Søkeren er kjent med at en har plikt til å konsentrere sin arbeidsinnsats om de(t) forskningsprosjekt(et) som danner grunnlaget for søknaden. Det er ikke adgang til å påta seg arbeid, oppdrag, undervisning, eksamen, veiledning, verv eller annet som kan hindre eller sinke konsentrasjonen om forskningsoppgavene uten etter samtykke fra instituttet/fakultetet. Det skal sendes rapport til fakultetet innen to måneder etter forskningsterminens avslutning.

01.05.23

Dato

Søkers underskrift

Vedlegg:

- Redegjørelse for hvordan undervisning- og veiledningsforpliktelser skal ivaretas
- Plan for forskningstermin (maks 3 sider)
- Eventuell invitasjon/tilsagn fra utenlandsk lærested
- Kopi av rapport fra forrige forskningstermin

Søknad sendes elektronisk til instituttet (instituttleder og administrasjonssjef) **innen 1. mai.**

Plan forskningstermin

Jeg vil i hovedsak opprettholde planen fra 2019, med en todeling mellom aktivitet knytte til det to hovedfeltene måling av sosial ulikhet blant ungdom og pengespillavhengighet.

(50%) Quantification of Social Inequality:

I NFR prosjektet av Longtrends vil jeg i en kombinasjon av kvalitative og kvantitative studier undersøke indikatorer for sosial status blant ungdom. En vesentlig del av prosjektet ha som siktemål å identifisere nye markører for sosial status. En har over tid utviklet en rekke materielle indikatorer som fanger opp.

Samarbeidspartnere i denne delen er å finne på blant, samt eksternt inne forskernettverket Health behavior in school-aged children.

1. Nordiske trender innen sosial ulikhet blant barn og unge
2. Planlegging pilotstudie kvalitative indikatorer på velstand

(50%) Systematiske litteraturoversikter innen spillavhengighet.

Reduksjon av spilleavhengighet er en sentral politisk målsetning, og kunnskapsoversikter kan være et viktig bidrag. Metodisk er slike oversikter ressurskrevende. Vi vil i en utforskende fase undersøke i hvilken grad etablerte tekstklassifiseringverktøy innen kunstig intelligens kan trenes opp til å klassifisere forskningsutviklingen med tilstrekkelig treffsikkerhet. Samarbeidspartnere vil være å finne i nasjonalt kompetansesenter for spillforskning (SPILLFORSK), samt samarbeidspartnere i norden..

Aktiviteter

Forskningstermin vil i hovedsak bli gjennomført fra Bergen, men det vil bli søkes kortere perioder med internasjonale samarbeidspartnere.

Forventede resultater

- 2-3 artikler på måling sosial ulikhet blant ungdom
- 1-2 artikler på AI støttet kunnskapsoversikter
- Kvalitative data for videreutvikling av surveyindikatorer på sosioøkonomisk status
- utvikle/videreutvikle nasjonale og internasjonale forskningssamarbeid både inne pengespillavhengighet og måling av sosial ulikhet.

Plan for undervisning

Som instituttleder har jeg vært uten undervisningsplikt. Det har oppstått varig dekning av metodeundervisning på PRPSYK304, og PRPSY310 ved Førsteamanuensis Sebastian Jentschke. Utover dette vil jeg ivareta vanlige veiledningsoppdrag både på masternivå og Phd-nivå.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det psykologiske fakultet

Sendes fakultetet innen to måneder etter avsluttet forskningstermin

SKJEMA FOR RAPPORTERING FRA FORSKNINGSTERMIN

Navn: Torbjørn Torsheim	Forskningsgruppe og institutt: BTR Institutt for Samfunnspsykologi
Stilling: Professor	Periode for forskningstermin: 1.1.13.-31-12.13

OPPHOLD VED

University of St.Andrews, Scotland, UK

I forbindelse med FAS development study hadde jeg vinteren 2013 et opphold ved University of St.Andrews, CAHRU. CAHRU er en forskningsgruppe med sterkt fokus på ungdoms helse, med særlig vekt på sosial ulikhet, Jeg hadde godt utbytte av oppholdet.

RESULTATER FRA FORSKNINGSTERMIN Legg gjerne ved eget ark om nødvendig.

Publikasjoner (som blir resultat fra forskningstermin):

Torsheim, T., Hartley, J. , Cavallo, F. , Niclasen, B. , Mazur, J. , Currie, C. , & Group, FAS Development Study. (Submitted). Psychometric validation of the revised family affluence scale: A latent variable approach

Torsheim, T. , Smith, O.R. , Samdal, O., Melkevik, O., Schnohr, C. W. , & Wold, B. (Submitted). Comparison of trend analysis in repeated cross-sectional studies.

Henriksen, R. E., Torsheim, T., & Thuen, F. (2014). Loneliness, Social Integration and Consumption of Sugar-Containing Beverages: Testing the Social Baseline Theory. *Plos One*, 9(8). doi: 10.1371/journal.pone.0104421

Makransky, G., Schnohr, C. W., Torsheim, T., & Currie, C. (2014). Equating the HBSC Family Affluence Scale across survey years: a method to account for item parameter drift using the Rasch model. *Quality of Life Research*, 23(10), 2899-2907. doi: 10.1007/s11136-014-0728-2

Mellingen, S., Torsheim, T., & Thuen, F. (2013). Changes in alcohol use and relationship satisfaction in Norwegian couples during pregnancy. *Substance Abuse Treatment Prevention and Policy*, 8. doi: 10.1186/1747-597x-8-5

Etablerte samarbeid/nettverk med enkeltpersoner og/eller institusjoner:

Professor Candace Currie, University of St.Andrews

Candace Currie er en sentral forsker på sosial ulikhet blant barn og unge.

Jane Hartley, University of St. Andrews

Jane Hatrley var koodinater en større tverrnasjonal studie av indikatorer for sosial ulikhet.
Dorothy Currie, University of St.Andrew
Dorothy Currie er spesialist innen surveyemetodikk.

Annet (for eksempel søknader, konferanser):

HBSC 30th Anniversy Conference, 20-21 Juni 2013.

Evt. avvik fra søknad om forskningstermin – begrunnelse: